

lova po ugovoru od 23. siječnja 1963. tuženi kao pošiljalac robe uredno i na vrijeme otpremio robu, i da li je prije otpreme robe dobio od tužiteljeve strane suglasnost za odnosnu otpremu, a koju suglasnost ovaj daje s obzirom na mogućnost skladištenja u datom momentu i mogućnost krcanja u brod. Ukoliko je tuženi otpremio robu bez tužiteljeve suglasnosti, a pogotovo i protiv izričitog upozorenja da se roba ne šalje, bio bi odgovoran za nastalu dangubu bez obzira na ugovorene količine za skladištenje. Odvojeno je pitanje eventualne štete koju bi tuženi neotprenom u takvom slučaju pretrpio pozivajući se na ugovorene količine za skladištenje. Prema tome ako je tuženi robu, u pitanju zbog kojeg je došlo do kolske dangube, otpremio bez prethodne tužiteljeve suglasnosti, odgovoran je za nastalu dangubninu.

N.P.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 1.IX 1966.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Ernest Vajić, Branko Lovrečki

Prijevoz kamionom - Primjena prava - Rok isporuke - Naknada štete za zakašnjenje - Izvještaj primaocu o prispijeću pošiljke - Na unutarnji prijevoz robe cestama primjenjuju se pravila Međunarodne konvencije o prijevozu robe cestom - Vozar je dužan izvršiti prijevoz u ugovorenom roku, a ako taj rok nije ugovoren, tada u vrijeme koje se može priznati urednom vozaču - Vozar ne odgovara za zakašnjenje ako je u pogledu održavanja roka isporuke upotrijebio dužnu pažnju - Pošiljalac koji može opravdano pretpostavljati da će roba stići na odredište izvan radnog vremena, a ima interesa da roba odmah nakon dolaska bude stavljena na raspolaganje primaocu, mora o tome posebno obavijestiti vozača - Vozarov šofer ne mora znati da primalac-špediter radi izvan radnog vremena, i ako o tome pošiljalac nije obavijestio vozača, šofer u vanradno vrijeme ne mora pokušati dostaviti izvještaj o prispijeću robe

Tužitelj je pošiljalac, a tuženik je vozač koji je pošiljku konzervi prevezao iz Subotice do Rijeke. Tužitelj navodi da je vozač zakašnio predajom robe u Rijeci, radi čega roba nije mogla biti ukrcana na brod, nego je morala biti upućena u Rotterdam željeznicom, čime su nastali povećani troškovi. Tuženik se brani navodeći da je on u primjerenom roku došao u Rijeku, ali budući da je stigao u subotu poslije podne, nije mogao izvijestiti o prispijeću robe špeditera, koji je robu imao primiti, jer nije bilo radno vrijeme.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

Svoj zahtjev tužitelj zasniva na pretpostavljenoj tuženikovoj odgovornosti zbog zakašnjenja u predaji pošiljke koju je preuzeo na prijevoz kamionom. Budući da pozitivnim propisima nisu određene vremenske granice unutar kojih prijevoz kamionskih pošiljki mora biti izvršen, treba radi ocjene dopuštenih granica trajanja prijevoza posegnuti za odgovarajućom odredbom Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestama (CMR), koju je potpisala i SFRJ, jer nema razloga pretpostaviti da bi naša zemlja u unutarnjem prometu te odnose regulirala na drugi način nego što je to učinjeno Konvencijom. Prema čl.19. Konvencije smatra se da je zakašnjenje u isporuci nastupilo ako pošiljka nije isporučena u ugovorenom roku, a kad rok nije izričito ugovoren, tada kad je stvarno trajanje prijevoza, obzirom na postojeće okolnosti, prešlo vrijeme, koje se može priznati urednom vozaču. Dosljedno tome odgovor na pitanje da li je tuženik pao u zakašnjenje, pa se time učinio odgovornim za nastalu štetu, ovisi o tome da li je tuženik kao vozač primijenio na ispunjenje ugovora o prijevozu pažnju uredna vozača.

Tužitelj ne osporava da trajanje prijevoza od Subotice do Rijeke nije prešlo normalno potrebno vrijeme, pa mu je poznato da pošiljka koja je utovarena u Subotici kasno poslije podne u petak nije mogla stići u Rijeku ranije nego u kasnim poslijepodnevnim satima u subotu. Budući da je opće poznato da se subotom poslije podne normalno ne radi, to je tužitelj znao da će pošiljka stići u Rijeku u vrijeme koje se ne može smatrati normalnim radnim vremenom, tj. da će stići u okolnostima koje se ne mogu smatrati normalnim. U takvim okolnostima naručitelj koji ima bitni interes da roba čim stigne bude predana primaocu, dužan je taj svoj interes saopćiti vozaču radi sprečavanja nastupa štetnih posljedica, te mu ujedno dati potrebne upute kako bi unatoč nenormalnim okolnostima odmah po dolasku na određište mogao izvršiti predaju pošiljke primaocu; on je ujedno dužan poduzeti potrebne mjere da primalac pošiljke tu pošiljku primi čim mu vozač javi da je stigla.

Prvostepeni sud je na temelju potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja našao da tužitelj nije tuženiku dao nikakve upute za predaju pošiljke, a da se tuženikovi šoferi nisu imali kome javiti, jer primalac-špediter u subotu poslije podne nije radio. Ovo drugim riječima znači da tužitelj nije poduzeo potrebne mjere da primalac unatoč nenormalnim okolnostima (subota kasno poslije podne u vanuredovno vrijeme) primi pošiljku.

Nije tačan žalbeni navod da primalac-špediter ima dežurnu i terenske službe koje rade neprekidno i u poslijepodnevnim satima, pozivajući se u tom pogledu na iskaz svjedoka i zasnivajući na tome tvrdnju da su se tuženikovi šoferi mogli i morali javiti primaocu i bez posebnih uputa. Iz iskaza svjedoka

Proizlazi na nesumnjiv način da špediterova kancelarija u Rijeci u radne dane poslije podne nakon 14 sati ne radi, kao ni nedjeljama i na dane državnih praznika, nego da dežurna služba radi nedjeljom samo od 9-12 sati ograničeno, i to za primanje obavijesti, a bez ovlaštenja na bilo kakvo disponiranje; konačno da terenska služba postoji za poslijepodnevi rad, te za rad nedjeljama i na dane državnih praznika, ali samo za vršenje onih poslova za koje je kancelarijska služba pripremila dispozicije za daljnju manipulaciju, tj. za istovar odnosno pretovar pošiljki koje su kancelariji na vrijeme najavljene.

Odatle slijedi da je u konkretnom sporu primalac pošiljke samo uvjetno radio subotom poslije podne, a ne normalno. Tuženikovim šoferima ta okolnost nije morala biti poznata, osim ako su za takav slučaj primili posebne upute; stoga oni, budući da su stigli u Rijeku u subotu oko 20 sati, nisu bili dužni tražiti primaoca, te nisu povrijedili dužnost uredna vozara, ako su se s pošiljkom prijavili tek u ponedjeljak ujutro, tj. početkom normalnog radnog vremena nakon što su stigli na odredište. Dosljedno tome tuženik nije zakasnio s predajom pošiljke, pa ga ne pogadja nikakva odgovornost za štetu koju je tužitelj navodno pretrpio.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 7.IX 1966.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Ratko Zlodre, Vilko Hartl

Prijevoz željeznicom - Ispunjavanje tovarnog lista - Izvještaj o prispijeću - Željeznica mora izvještaj o prispijeću dostaviti na kućnu adresu koja je navedena u tovarnom listu - Ako tako ne postupi, nego tovarni list dostavi poduzeću koje ima isto ime kao i primalac naveden u tovarnom listu, ne smatra se da je šteta nastala pogrešnom dostavom tovarnog lista, prouzrokovana krivnjom pošiljaoca koji nije pravilno ispunio tovarni list

Tužitelj je pošiljalac i primalac robe, a tuženik željezničko transportno poduzeće. Tužitelj navodi da je željeznica dostavila tovarni list osobi koja nije bila primalac, pa je radi toga nastala šteta, koju zahtijeva da mu tuženik nadoknadi. Tužitelj se brani navodeći da je šteta nastala krivnjom tuženikovom, budući da on nije pravilno ispunio tovarni list u pogledu podataka koji se odnose na primaoca, jer da postoje dva poduzeća u Rijeci koja imaju isto ime i to "Transjug" Rijeka, i "Transjug" Split, a da primaočevi podaci navedeni u tovarnom listu nisu bili dovoljni da bi se moglo jasno uočiti o kojem se Transjugu radi.